

Sadržaj

Dr. **Ivo Pilar** (Zagreb, 1874. — 1933.), po struci pravnik i ekonomist (studirao u Beču i Parizu). Od početka XX. stoljeća do 1920. živi i radi u Bosni i Hercegovini (Sarajevo, Tuzla), potom do smrti u Zagrebu. Sudjelovao i u političkom životu: do jeseni 1918. zalagao se za održanje višenacionalne i multikulture Habsburške Monarhije, ali pod uvjetom da se — u državno-političkom i nacionalno-političkom smislu — *reformira*, o čemu je napisao nekoliko važnih programskih spisa. U novostvorenoj južnoslavenskoj državi (Kraljevina SHS — Kraljevina Jugoslavija) politički je proganjan. Znanstvenik i publicist širokih interesa (umjetnost, povijest, sociologija, psihologija, demografija, politička geografija itd.). Najvažnija djela: studija *Secesija* (Zagreb 1898., kojom stječe »legitimaciju teoretičara modernizacije«), stručni rad o recepciji Općeg austrijskog gradanskog zakonika u Bosni i Hercegovini (*Entwicklungsgang der Rezeption des Österreichischen ABG in Bosnien und Herzegowina...*, Wien, 1911.), opsežna studija *Die südslawische Frage und der Weltkrieg* (Beč, 1918., pod pseudonimom L. v. Südländ), pionirski rad u hrvatskoj psihologiji (*Borba za vrijednost svoga »ja«. Pokus filozofije slavenskog individualizma*, Zagreb 1922.), političko-ekonomska studija *Immer wieder Serbien. Jugoslawiens Schicksalstunde* (Berlin, 1933., pod pseudonimom Florian Lichträger).

7 Riječ uredništva

R A S P R A V E

11 Zlatko MATIJEVIĆ:

Isidor Kršnjavi i Robert W. Seton-Watson o politici u Hrvatskoj u doba banovanja Pavla Raucha

23 James J. SADKOVICH:

Postmodernističke — teorijom vođene metodologije, Franjo Tuđman, ratovi u bivšoj Jugoslaviji i povijest

P R I L O Z I

47 Jure KRIŠTO:

Ivo Pilar, nadbiskup Josip Stadler i Hrvatska narodna zajednica

51 ZAJEDNIČAR [Ivo PILAR]:

Nadbiskup Stadler i Hrv. Nar. Zajednica

G R A Đ A

97 Stjepan MATKOVIĆ:

Pilarovo pismo Emiliju pl. Laszowskom: O položaju hrvatskoga plemstva

O B L J E T N I C E

107 Tomislav JONJIĆ:

Neprolazne vrijednosti starčevićanske ideologije
(U povodu zbornika radova »Pravaška misao i politika«)

O C J E N E I P R I K A Z I

117 J. Krišto: *Riječ je o Bosni*

(Z. Hasanbegović)

120 *Narodno vijeće Slovenaca, Hrvata i Srba u Zagrebu 1918-1919.*

Izabrani dokumenti.

(T. Jonjić)

K R O N I K A

127 Prikaz prva četiri broja časopisa PILAR (1-4/2006.-2007.) • Osrt na broj 3(1)/2007. časopisa PILAR • Dr. Ivo Pilar i vegetarijanski pokret na www.ivu.org